

הפקולטה לאמנויות
התוכנית ללימודי תעודה במוזיאולוגיה ואוצרות ביקורתית

סוגיות חוקיות ומנהליות
Administrative, Practical and Legal Issues

תש"פ, סמסטר א'

1 ש"ס

0897.4006.01

מסגרת הקורס: שו"ת במסגרת לימודי תעודה במוזיאולוגיה ואוצרות ביקורתית

שם המרצה: ד"ר תמר מאיר

דואר אלקטרוני: mayertamar@tauex.tau.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש במייל

תיאור הקורס:

קורס זה עוסק במגוון סוגיות חוקיות, מנהליות, ניהוליות ופרקטיות הקשורות לתחום העבודה המוזיאלית. בהמשך להרצאות שניתנו בשנה"ל הקודמת, ועסקו בחוק המוזיאונים, קורס זה ירחיב את העיסוק בסוגיות משפטיות הקשורות לעבודתו של האוצר: חוק זכויות היוצרים, נהלים פרקטיים (ביטוח, הובלה, וכו'), וחובותיו המשפטיות של האוצר אל מול זכויות המבקר, כפי שנקבעו בפסק דין עדכני בנושא. בנוסף, הקורס כולל הרצאות על ניהול מוזיאלי, מבנהו של המוזיאון, ותהליכי התחדשות מוזיאליים. לבסוף, הקורס כולל גם לימוד של היבטים פרקטיים בעבודה האוצרותית: מאגרי מידע מוזיאליים וכללי כתיבת כתוביות, בניית תקציב לתערוכה, ועוד.

This course addresses legal, administrative and practical issues related to museum work. Following last year's lectures on the Israeli museum law, this course expands on legal matters related to the curator's work: copyright law, legal practicalities (insurance, shipping), and the curator's legal duties in light of a recent court rulings. The course also includes lectures on museum management, the museum's structure and processes of rebuilding a museum. Finally, the course also includes practical aspects of the curator's work: museum databases, label-writing, creating a budget for an exhibition, and more.

דרישות הקורס:

1. הנוכחות בשיעורים הינה חובה. סטודנט שייעדר יותר משלושה מפגשים לא יעמוד בדרישות הקורס (ציון 240).
2. קריאת חומר הקריאה הנלווה לקורס
3. מטלות כתיבה

מרכיבי הציון הסופי:

מטלת סיום – 100%

פירוט המפגשים:

ניהול מוזיאלי I: חזון וניהול – מוזיאונים ואתרי מורשת / ליאורה בארי אלדן
12:15, 13.11.2019

ליאורה בארי אלדן, משנה למנכ"ל מוזיאון ארצות המקרא בירושלים, ובעברה מנהלת תכנית מורשת במשרד ראש הממשלה, תקיים שיחה אודות הקשר בין חזון וניהול מוזיאלי. במפגש זה נלמד על פועלה של תכנית מורשת, מוסדות שהוקמו בתמיכתה, שינויים שחלו באופיים של אתרי מורשת ברחבי הארץ, כמו גם אסטרטגיות להתחדשות מוזיאלית – המקרה של מוזיאון ארצות המקרא.

נורית אשר פניג
סוגיות משפטיות I: זכויות יוצרים וחוקי העבודה המוזיאלית / עו"ד
10:15, 20.11.2019

נורית אשר פניג, עו"ד המתמחה בתחום האמנות, תדון בחוק זכויות היוצרים על חלקיו השונים – זכות כלכלית וזכות מוסרית. במסגרת ההרצאה נבין כיצד החוק משפיע על עבודת האוצרות וכיצד יש לנהוג, על פיו, במצבים שונים. ההרצאה מלווה בדוגמאות רבות מהארץ ומהעולם, ונוגעת גם בהיבטים פרקטיים של חוקי העבודה האוצרותית (ביטוח, הובלה, וכו').

ניהול מוזיאלי II: מוזיאון תל אביב לאמנות / טניה כהן עוזיאלי
12:15, 27.11.2019

טניה כהן עוזיאלי, מנכ"לית מוזיאון תל אביב לאמנות, תעביר הרצאה שעוסקת בניהול מוזיאלי: תפקיד מנהל המוזיאון, מרכיביו, השינויים שעבר בחלוף השנים, והאתגרים הגלומים בו. נלמד על מבנהו של המוזיאון, ניהולו, הקשר עם הוועד המנהל, עם חבר הנאמנים, התורמים, ותהליכי קבלת ההחלטות במוזיאון. במסגרת ההרצאה יכירו הסטודנטים את דרכה הארוכה והעשירה של כהן-עוזיאלי בעולם המוזיאונים הישראלי, מאוצרות ועד ניהול, ועל הקשר בין תפקידים אלה. ההרצאה תעסוק ביחס בין ניהול אמנותי וניהול אדמיניסטרטיבי במוזיאון ובקשר בין זהות העומד בראש המוסד והחזון של אותו המוסד. הסטודנטים ילמדו להכיר את מטרותיו של מוזיאון תל אביב, האופן שבו הוא ממקם את עצמו בשדה המקומי והבינלאומי, והכלים שהוא מפתח להגשמת מטרות אלה.

פאנל תקשורת מוזיאלית: מוזיאון תל אביב לאמנות / סיגל קפלן, טל גור נוז'יק, הדס שפירא, אורית אדרת
14:15, 27.11.2019

סיגל קפלן (פרסום), טל גור נוז'יק (שיווק), הדס שפירא (יחסי-ציבור) ואורית אדרת (דוברות) – ידונו בכללים ובאסטרטגיות פעולה בתחום התקשורת המוזיאלית. הפאנל יעסוק באופנים שבהם המוזיאון עושה שימוש בכלי התקשורת השונים בכדי לקדם את מטרותיו, וכיצד אלה נבדלים מפעולות שיווקיות/פרסומיות אחרות. הדוברות יספרו על המקרה של מוזיאון תל אביב לאמנות, האופנים שבהם הוא שכלל את עבודתו התקשורתית במהלך השנים, והאתגרים שמזמן להן הדיאלוג עם אוצרים ואנשי תוכן בנוגע להחלטות השיווקיות של המוזיאון.

סוגיות משפטיות II: האוצר החדש - יוצר או עוצר / עו"ד אורית לב שגב
10:15, 11.12.2019

עו"ד אורית לב שגב החוקרת את שדה המוזיאונים הישראלי מזווית משפטית-רגולטורית, תיתן הרצאה שתעסוק בשינויים משמעותיים בסמכויותיו וחובותיו של האוצר לאור פסק דין מק"ישו, שניתן בפברואר 2019. מדובר בפסק הדין הראשון והיחיד בישראל שעוסק בתכנים

מוזיאליים. סביב פסק דין זה הייתה תהודה תקשורתית גדולה, והוא עורר דיון שוקק בנוגע למאזן האינטרסים שבית המשפט ביצע בין חופש הביטוי האמנותי אל מול הפגיעה ברגשות הציבור. בהרצאה נכיר את הקביעות שנקבעו בדבר זכויות המבקר וחובות המוזיאון והאוצר, נבחן את החבות המשפטית העולה מפסק הדין, ונבקש לעמוד על המשמעויות האמנותיות האופרטיביות לפסיקה זו. בנוסף נכיר את סעיף 33'ב' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 המונה רשימה סגורה של מצבים המאפשרים הפחתת תקציב או תמיכה בשל פעילות נגד עקרונות המדינה. הכרות זו עם הוראות החוק והפסיקה חשובה הן במישור המוסדי-מוזיאלי, ולאור קביעותיו החדשות של בית המשפט בדבר סמכות וחבות האוצר - גם במישור האישי.

14:15, 25.12.2019 – **אלוהי הפרטים הקטנים / טלי תמיר**

טלי תמיר, אוצרת עצמאית וחוקרת אמנות ישראלית תעביר הרצאה שעוסקת במכלול הפרטים השוליים, לכאורה, שאוצרים פוגשים בהם ומתמודדים אתם במהלך עבודה על תערוכה: החל מכתובת כתובית לעבודה המוצגת בתערוכה, דרך ניסוח של טכניקה, פירוט חומרים, שיטות מדידה של גודל העבודה, הכרעות על תאריך במידה ואינו ידוע, בחירה בין כותרות כפולות, מתי להשתמש ב"ללא כותרת", התלבטויות במינוח בשפה העברית, ועד לבחירת כותרת לתערוכה, הוספת כותרת-משנה ויחס בין הכותרת לתערוכה. מודעות ושליטה בפרטים הללו אמורים לפתח הבנה לגבי גבולות האחריות של האוצר ביחס לאינפורמציה שהוא מספק למוצגים והשפעתם על הפרשנות המתאפשרת. ידע של פרטים אלה נועד לעודד טיפול מקצועי ואחראי בפרטים המוצגים, למנוע טעויות מביכות ולייצר חזות מקצועית ומדויקת.

10:15, 8.1.2020 – **מוזיאון בתהליך בנייה מחדש / ד"ר אורית שחם גובר**

ד"ר אורית שחם גובר, אוצרת ראשית בבית התפוצות, תעביר הרצאה על תהליך בניה מחדש של מוזיאון (המקרה של בית התפוצות) על ההיבטים הרעיוניים, התפעוליים והתקציביים שלו. בהרצאה זו נתחקה אחר תהליך המעבר מחזון למימוש שלו, ונבחן את ההשלכות הפרקטיות של מימוש זה בשדה האוצרותי, המוסדי, והכלכלי. ההרצאה כוללת התייחסות לתהליכי בניית תקציב לתערוכה, על חלקיו השונים, וההיבטים ההפקתיים של מוזיאון בתהליכי בנייה מחדש.